

## Suliffissaaleqineq aamma sulisorineqarsinnaasut 2018

2018-imi agguaqatigiissillugu qaammammut sulisorineqarsinnaasut 27.231-iusimapput. Taakkunanna 25.649-t sulisimapput 1.582-it suliffissaaleqisimasut. 9.289-it sulisorineqarsinnaasimannngillat, taakku najugaqvassisut 18-it 65-illu akornanni ukiullit sisamararterutingajarivaat.

### Takussutissiaq 1. 2018-imi sulisorineqarsinnaasut aamma suliffissaaleqisut

	Sulisorineqarsinnaasut				Kalaallit Nunaanni najugaqa- vissut <sup>2</sup>	Suliffissa- leqisut procentin- gorlugit
	Katillugit	Suliffeqarneq	Suliffissa- leqisut <sup>1</sup>	Sulisorineqar- sinnaanngitsut		
			Inuit	Inuit		
<b>Katillugit</b> .....	<b>27.231</b>	<b>25.649</b>	<b>1.582</b>	<b>9.289</b>	<b>36.520</b>	<b>5,8</b>
Angutit .....	14.817	13.971	846	4.535	19.352	5,7
Arnat .....	12.413	11.677	736	4.755	17.168	5,9
Illoqarfinni .....	23.908	22.625	1.283	7.889	31.797	5,4
Nunaqarfinni il.il. ....	3.322	3.024	298	1.401	4.723	9,0

Najoqputaq: Naatsorsueqqissaartarfip kisitsisaataasivia: <http://bank.stat.gl/ARNSTK1> aamma <http://bank.stat.gl/ARNLED3>.

Malugiuk: akunnaallisitsineq pillutaalluni takussutissami katinneri allaanerusinnaapput.

Nassuaatit:

- 1) Agguaqatigiissillugu qaammammut suliffissaaleqisut, qaammammi pineqartumi suliffeqarsimasutut aamma suliffissaaleqisutut nalunaarutigineqarsimasut ilanngunneqannngillat.
- 2) Ukiup aallartinnerani aamma ukiup naanerani Kalaallit Nunaanni najugaqarsimasut Kalaallit Nunaanni najugaqvassisupput. Inuit ukiup naanerani 18-it 65-illu akornanni ukiullit kisimik naatsorsuutinut ilanngunneqarpuit.

2017-imut sanilliullugu 2018-imi sulisorineqarsinnaasut 40-nik ikinnerupput. Angutit sulisinnaasut 2018-imi 100-inik ikiligaluartut arnat sulisinnaasut 58-inik amerlatsippu, takuuk takussutissiaq 2. Illoqarfinni sulisinnaasut inunnik 23-nik amerlatsippu nunaqarfinni sulisinnaasut 64-inik ikilisut.

2016-imut sanilliullugit 2017-imi aamma 2018-imi sulisorineqarsinnaasut amerlatsippu, 2017-imi januaarip aallaqqaataani utoqqalinersiaqalersussat ukiui qaffanneqarneri pissutaalluni sulisorineqarsinnaasut ukiui 65-iniit 66-inut qaffanneqarmata sulisorineqarsinnaasut ilammata.

**Takussutissiaq 2. Sulisorineqarsinnaasut suaassutsinut  
najugaqarfinnullu immikkoortillugit**

	2014	2015	2016	2017	2018
	Inuit				
<b>Katillugit .....</b>	<b>26.764</b>	<b>26.844</b>	<b>26.893</b>	<b>27.271</b>	<b>27.231</b>
Angutit .....	14.621	14.745	14.808	14.917	14.817
Arnat .....	12.143	12.099	12.086	12.355	12.413
Illoqarfinni .....	23.346	23.395	23.446	23.885	23.908
Nunaqarfinni il.il. .....	3.418	3.448	3.448	3.386	3.322

Najoqputaq: Naatsorsueqqissaartaarfiup kisitsisaataasivia. <http://bank.stat.gl/ARNSTK1>.

Maluġiuk. 2017-imi januaarip aallaqqaataani 66-inik ukiullit utoqqalinersiaqartalerput siusinnerusukkut 65-inik ukiullit utoqqalinersiaqalersartut. Taamattumik 2017-imi sulisorineqarsinnaasut, Kalaallit Nunaanni najugaqavissut sulisut aamma suliffissaaleqisut 18-it 65-illu akornanni ukioqarpuit. Ukiuni siuliinit sulisorineqarsinnaasut 18-it 64-illu akornanni ukioqartartut!

## Imarisai

<b>Aallaqqaasiut .....</b>	<b>4</b>
<b>1. Suliffissaaleqineq .....</b>	<b>6</b>
Takussutissiaq 1.1 Suliffissaaleqineq aamma suliffissaaleqineq procentinngorlugu najugaqarfinnut suaassutsinullu immikkoortillugit .....	6
Titartagaq 1.1 Suliffissaaleqineq procentinngorlugu .....	7
Titartagaq 1.2 Suaassutsini suliffissaaleqineq procentinngorlugu .....	7
Titartagaq 1.3 2018-imi distriktini suliffissaaleqineq procentinngorlugu .....	8
Takussutissiaq 1.2 Distriktini suliffissaaleqineq aamma suliffissaaleqineq procentinngorlugu .....	9
Titartagaq 1.4 2018-imi ukioqqortussutsit najugaqarfíllu tunngavigalugit suliffissaaleqineq procentinngorlugu .....	9
Titartagaq 1.5 2018-imi ukioqqortussutsit suaassutsillu tunngavigalugit suliffissaaleqineq procentinngorlugu .....	10
Takussutissiaq 1.3 Ilinniarsimasat qaffasinnerpaat tunngavigalugit suliffissaaleqineq aamma suliffissaaleqineq procentinngorlugu .....	11
Takussutissiaq 1.4 2018-imi suaassutsit, najugaqarfílt aamma qaammatit suliffissaaleqiffiusut tunngavigalugit suliffissaaleqineq .....	12
<b>2. Sulisorineqarsinnaasut .....</b>	<b>12</b>
Takussutissiaq 2.1 2018-imi distriktini sulisorineqarsinnaasut .....	13
Titartagaq 2.1 Sulisorineqarsinnaasut .....	14
Titartagaq 2.2 2018-imi ukioqqortussutsini assigiinngitsuni sulisorineqarsinnaasut amerlassusii .....	14
Titartagaq 2.3 2018-imi distriktini sulisorineqarsinnaasut amerlassusii .....	15
Titartagaq 2.4 2018-imi ilinniarsimasat qaffasinnerpaat tunngavigalugit sulisorineqarsinnaasut amerlassusii .....	15
Takussutissiaq 2.2 2018-imi ilinniarsimasat qaffasinnerpaat tunngavigalugit sulisorineqarsinnaasut .....	16
Titartagaq 2.4 2018-imi inuussutissarsiummik ilinniarsimasat tunngavigalugit sulisorineqarsinnaasut amerlassusii .....	17
<b>3. Kisitsisitigut paassisutissat pillugit .....</b>	<b>18</b>
3.1 Tunuliaqtat .....	18
Takussutissiaq 3.1 2014-imiit 2018-imut suliffissariortutut nalunaarsukkat aamma suliffissaaleqineq .....	18
3.2 Najoqquitat .....	18
3.3 Periaaseq .....	19
3.3.1 ILO'mit suliffissaaleqineq pillugu nassuaat .....	20
3.3.2 Naatsorsueqqissaartarfimmit suliffissaaleqineq pillugu nassuaat .....	20
3.3.3 Sulisorineqarsinnaasut pillugit nassuaat .....	21
3.3.4 Nunaqqatigiinnut paassisutissat .....	21
3.4 Najoqquattatut nalorminaateqarsinnaasut .....	21

## Aallaqqaasiut

Kisitsisigut paasissutissani uani sulisorineqarsinnaasut aamma suliffissaaleqisut agguaqatigiissillugu qaammammut ineriarornerat ersersinneqarpoq. Pisinnasaq tamaat malillugu FN-ip suleqatigiissitaata The International Labour Organisationip (ILO) innersuussutai tunngavigalugit suliarineqarpoq. Kisitsisitigut paasissutissat Naatsorsueqqissaartarfiup qaammatikkaartumik saqqummiuttaannut suliffissarsiortutut nalunaarsukkanut taputartuunneqassanngillat.

Saqqummersitaq pingasunik immikkoortortaqarpoq, taakku ataatsimut imaluunniit immikkoortillugit atuarneqarsinnaapput. Kapitali 1-imi suliffissaaleqineq ersersinneqarpoq. Kapitali 2-mi sulisorineqarsinnaasut allaaserineqarput, kapitali 3-milu kisitsisitigut paasissutissanut najoqqutat, suliarineqarnerini periaatsit il.il. allaaserineqarlutik.

Sulisorineqarsinnaasut aamma suliffissaaleqineq pillugu 2010-miit 2018-imut paasissutissat sukumiisut Naatsorsueqqissaartarfiup kisitsisaataasiviani bank.stat.gl-imi pissarsiarineqarsinnaapput. Kapitali 1-imi aamma 2-mi titartakkat aamma takussutissiat kisitsisitaat tamarmik Naatsorsueqqissaartarfiup kisitsisaataasivianit pissarsiaapput. Kisitsisit atorneqartut, titartakkat takussutissiallu ataanni, sumit pissarsiarineqarsimaneri allassimapput.

Saqqummersitami uani iluarsaassinerit aamma allannguinerit ...  
Saqqummersitami uani siuliani saqqummersinneqarsimasumiittunik iluarsaassisoqanngilaq. 2017-imi januarip aallaqqaataani 66-inik ukiullit utoqqalinersiaqartalerput siusinnerusukkut 65-inik ukiullit utoqqalinersiaqalersartut. Tamanna pissutaalluni saqqummersitami uani 2010-miit 2016-imut sulisorineqarsinnaasut aamma suliffissaaleqisut 18-iniit 64-inut ukioqarput. 2017-imi kisitsisiniit 18-it 65-illu akornanni ukiullit Kalaallit Nunaanni najugaqvissut pineqartut. 2016-imut 2017-imut kisitsisit nikeriarpus kisinneqartut allannguiteqarneri pissutaalluni.

### Nassuaatit:

*Suliffeqarneq: Agguaqatigiissillugu qaammammut sulisut amerlassusaat.*

*Suliffissaaleqineq: Agguaqatigiissillugu qaammammut suliffissaaleqisut amerlassusaat.*

*Suliffissaaleqineq procentinngorlugu: sulisorineqarsinnaasut akornanni suliffissaaleqinerup annertussusaa.*

*Sulisorineqarsinnaasut: Kalaallit Nunaanni najugaqvissut ukiui sulinissamut naleqquttut.*

*Ukioqortussutsit suliffiusut: ukiut 18-64 (2010-2016) aamma ukiut 18-65 (2017-2018).*

*Sulisorineqarsinnaanngitsut: Kalaallit Nunaanni najugaqavissut sulisinnaas-suseqarlutik ukiullit suliffeqanngitsut aamma suliffissaaleqisutut nalunaa-rutigineqarsimanngitsut.*

## 1. Suliffissaaleqineq

2018-imi suliffissaaleqisutut 1.582-it agguaqatigiissillugu qaammammut nalunaarutigineqartarsimapput. Sulisorineqarsinnaasut akornannit 5,8 pct.-iupput, takussutissiaq 1.1 takuu. 2017-imut sanilliullugu suliffissaaleqisut 276-inik procentinngorlugu 14,9-nik ikilisimapput.

### Takussutissiaq 1.1 Suliffissaaleqineq aamma suliffissaaleqineq procentinngorlugu najugaqarfinnut suaassutsinullu immikkoortillugit

	Suliffissaaleqineq					Suliffissaaleqineq procentinngorlugu				
	2014	2015	2016	2017	2018	2014	2015	2016	2017	2018
	Inuit					Pct.				
<b>Tamakkerlugit</b>	<b>2.754</b>	<b>2.438</b>	<b>1.971</b>	<b>1.858</b>	<b>1.582</b>	<b>10,3</b>	<b>9,1</b>	<b>7,3</b>	<b>6,8</b>	<b>5,8</b>
Illoqarfinni	2.340	2.048	1.641	1.521	1.283	10,0	8,8	7,0	6,4	5,4
Nunaqarfinni il.il.	414	390	330	337	298	12,1	11,3	9,6	10,0	9,0
Angutit	1.506	1.312	1.049	1.009	846	10,3	8,9	7,1	6,8	5,7
Arnat	1.248	1.126	923	849	736	10,3	9,3	7,6	6,9	5,9

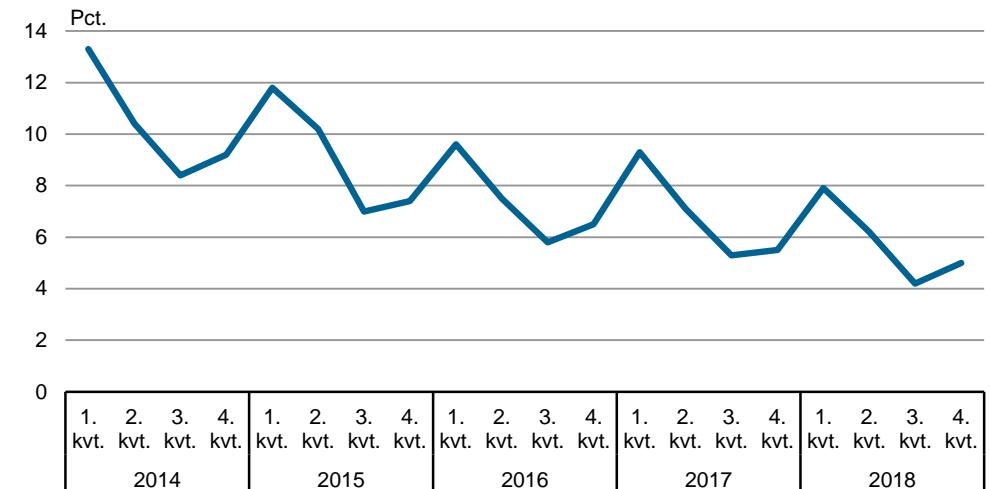
Najoqutaq: Naatsorsueqqissaartariup kisisisaataasivia: <http://bank.stat.gl/ARNLED3> aamma <http://bank.stat.gl/ARNLED4> Malugiuk. 2017-imi januarip aallaqqaataani 66-inik ukiullit utoqqalinerterpuit siusinnerusukkut 65-inik ukiullit utoqqalinerterpuit. Taamaattumik takussutissami 2017-imi takussutissami suliffissaaleqisutut nalunaarsukkut 18-it 65-illu akornanni ukioqarput. Ukiuni siuliinit sulisorineqarsinnaasut 18-it 64-illu akornanni ukioqartarpuit!

Illoqarfinni suliffissaaleqisut amerlanerpaapput. 2018-imi illoqarfinni suliffissaaleqisut 1.283-iupput, nunaqarfinni suliffissaaleqisut 298-iusut. 2017-imut sanilliullugu illoqarfinni suliffissaaleqisut 238-nik ikilisimapput nunaqarfinni suliffissaaleqisut 39-nik ikilisimasut.

Illoqarfinni suliffissaaleqisut amerlanerugaluartut sulisorineqarsinnaasut akornanni nunaqarfinni suliffissaaleqisut procentinngorlugit amerlanerupput. 2018-imi agguaqatigiissitsinermi qaammammi ataatsimi nunaqarfimmi sulisorineqarsinnaasut akornanni suliffissaaleqisut 9,0 pct.-iusimapput, illoqarfinni sulisorineqarsinnaasut akornanni 6,4 pct.-it suliffissaaleqisimasut.

Angutit arnallu suliffissaaleqisut assingusumik inissisimapput. Nalinginnaasumik qaammatip ataatsip ingerlanerani angutit arnanit amerlanerusut suliffissaaleqisarput. 2018-imi agguaqatigiissillugu angutit 846-it qaammammut suliffissaaleqisarsimapput arnat 736-t agguaqatigiissillugu qaammammut suliffissaaleqisarsimasut. Taamaakkaluartoq angutit sulisorineqarsinnaasut arnanit amerlanerummata, angutit akornanni suliffissaaleqisut procentinngorlugit arnanut sanilliullugit ikinnerupput. 2018-imi angutit sulisorineqarsinnaasut akornanni suliffissaaleqisut qaammammut 5,7 pct.-iusarsimapput arnat sulisorineqarsinnaasut akornanni qaammammut 5,9 pct.-it suliffissaaleqisarsimasut.

## **Titartagaq 1.1 Suliffissaaleqineq procentinngorlugu**

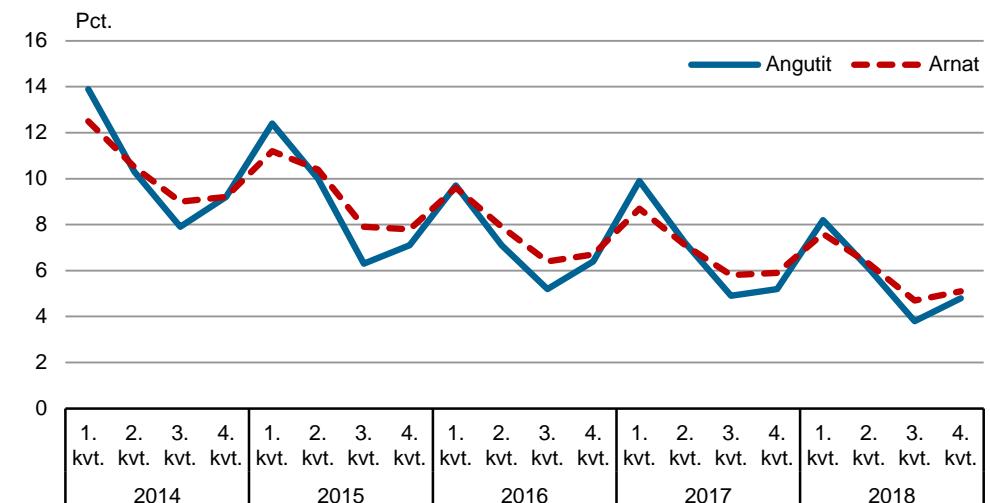


Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartaifiup kisitsisaataasivia: <http://bank.stat.gl/ARNLED4>

Malugiuk. 2017-imi januaarip aallaqaataani 66-inik ukiullit utoqqalinersiaqartalerput siusinnerusukkut 65-inik ukiullit utoqqalinersiaqalersartut. Taamaattumik titartakkami 2017-imi suliffissaaleqisutut nalunaarsukkat 18-it 65-illu akornanni ukioqarpot. Ukiuni siuliiniit sulisorineqarsinnaasut 18-it 64-illu akornanni ukioqartarpot!

Ukiup ingerlanera malillugu suliffissaaleqisut amerlatsittarlutillu ikilisarput, titartagaq 1.1 takuuk. Ukiumi qaammatini arfinilinni suliffissaaleqisut amerlanerusrarput, ukiup ingerlanerani kvartalimi siullermi amerlanerpaajusarput, aasamilu ikinnerusrarlutik, kvartalit pingajuanni suliffissaaleqisut ikinnerpaajusarput. Ukiut kingulliit ingerlaneranni ukiup ingerlanerani suliffissaaleqinerit assigiinnerulersimapput. 2016-imuit 2018-imut kvartalit pingajuanni suliffissaaleqisut kvartalit siullianni suliffissaaleqisunit 4 procentpointinik ikinnerusimapput, tamanna 2013-imi aamma 2014-imi 5 procentpointingajaassimavoq. 2018-imi kvartalini tamani ukiup siulanut kvartalinut naleqqiullugit suliffissaaleqinerit appasinnerusimapput.

## **Titartagaq 1.2 Suiaassutsini suliffissaaleqineq procentinngorlugu**



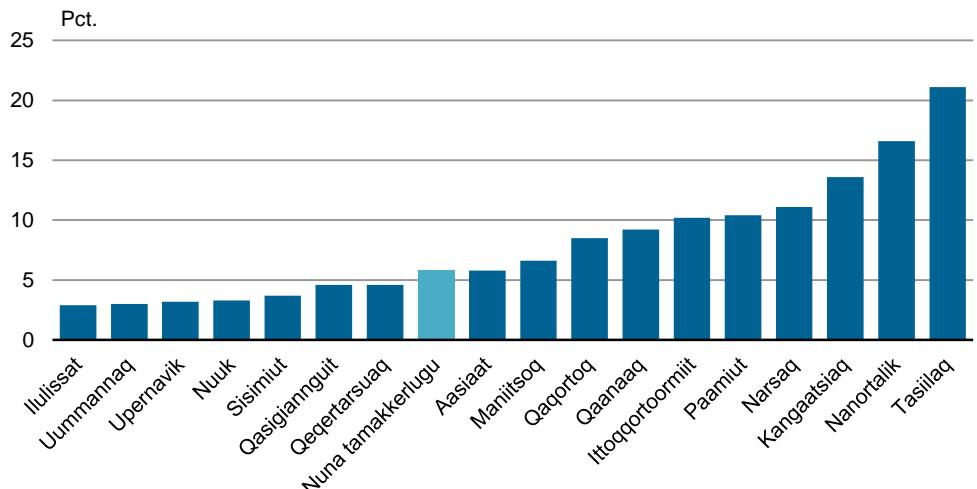
Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartaifiup kisitsisaataasivia: <http://bank.stat.gl/ARNLED4>

Malugiuk. 2017-imi januaarip aallaqaataani 66-inik ukiullit utoqqalinersiaqartalerput siusinnerusukkut 65-inik ukiullit utoqqalinersiaqalersartut. Taamaattumik takussutissiami suliffissaaleqisutut nalunaarsukkat 18-it 65-illu akornanni ukioqarpot. Ukiuni siuliiniit sulisorineqarsinnaasut 18-it 64-illu akornanni ukioqartarpot!

Ukiup ingerlanerani suliffissaaleqinerit allanngorarnerat angutit akornanni ersarinneruvoq, titartagaq 1.2 takuuk. Angutit suliffigisartagaasa ukiup qanoq

ilineranik attuumassuteqarajuttarnerat - aalisartut - tassunga nassuiaatigi-neqarsinnaavoq, arnat suliffisartagaat taamak annertutigisumik ukiup qanoq ilineranik sunnerneqarneq ajorput, arnat amerlanerpaat, 62 pct.-it missaat pisortaqarfinni sulisuunerat tassunga pissutaavoq.

### **Titartagaq 1.3 2018-imi distriktini suliffissaaleqineq procentinngorlugu**



Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfip kisitsisaataasivia: <http://bank.stat.gl/ARNLED4>

Titartakkami 1.3-mi aamma takussutissiami 1.2-mi distriktini suliffissaaleqineq procentinngorlugu assigiinngiiaartorujussusoq takuneqarsinnaavoq. 2018-imi Ilulissat distriktiani suliffissaaleqineq annikinnerpaajusimavoq 2,9 pct.-iulluni Uummannaq distriktimi suliffissaaleqineq tulliusoq 3,0 pct.-iulluni. Akerlianik Tasiilaq distriktiani suliffissaaleqineq sulisorineqarsinnaasut akornanni 21,1 pct.-iulluni annertunerpaajusimavoq, taamaakkaluartoq Tasiilaq distriktiani suliffissaaleqisut 2017-imut sanilliulligit apparsimapput, 2017-imi 25,0 pct.-iusimagamik. 2018-imi Aasiaat distriktiani suliffissaaleqineq 5,8 pct.-iusimavoq, nuna tamakkerlugu suliffissaaleqineq procentinngortillugu qaninersaalluni. Nuup distriktiani suliffissaaleqineq 3,3 pct.-iusimavoq.

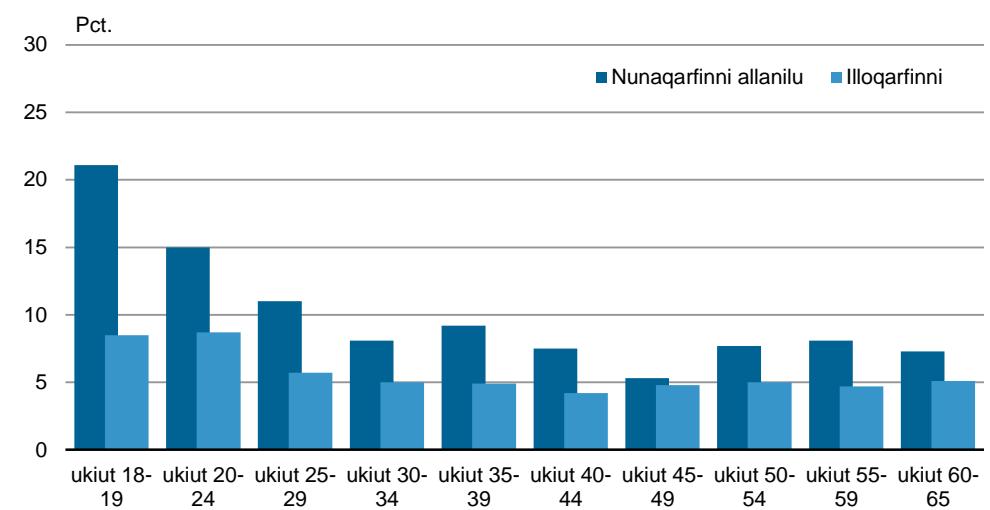
## Takussutissiaq 1.2 Distriktini suliffissaaleqineq aamma suliffissaaleqineq procentinngorlugu

	Suliffissaaleqineq					Suliffissaaleqineq procentinngorlugu				
	2014	2015	2016	2017	2018	2014	2015	2016	2017	2018
	Inuit					Pct.				
<b>Nuna</b>										
<b>tamakkerlugu</b>	<b>2.754</b>	<b>2.438</b>	<b>1.971</b>	<b>1.858</b>	<b>1.582</b>	<b>10,3</b>	<b>9,1</b>	<b>7,3</b>	<b>6,8</b>	<b>5,8</b>
Nanortalik .....	121	115	95	124	118	16,4	15,5	12,7	16,8	16,6
Qaqortoq .....	152	152	141	146	128	10,1	10,0	9,3	9,6	8,5
Narsaq .....	133	115	95	93	82	16,4	15,2	13,2	12,6	11,1
Paamiut .....	113	100	98	91	68	15,9	14,7	14,1	13,6	10,4
Nuuk .....	729	563	492	418	318	8,0	6,1	5,3	4,3	3,3
Maniitsoq .....	141	117	90	91	107	9,4	7,5	5,7	5,8	6,6
Sisimiut .....	238	213	135	120	112	7,6	6,9	4,5	3,9	3,7
Kangaatsiaq .....	97	93	62	60	73	18,9	17,6	11,9	11,1	13,6
Aasiaat .....	151	118	78	90	84	10,5	8,3	5,6	6,4	5,8
Qasigiannguit .....	52	61	32	28	26	8,4	10,4	5,7	5,1	4,6
Ilulissat .....	186	174	105	82	68	8,1	7,6	4,4	3,5	2,9
Qeqertarsuaq .....	38	39	31	31	18	9,7	10,0	8,1	7,8	4,6
Uummannaq .....	91	81	57	41	33	8,5	7,4	5,1	3,7	3,0
Upernivik .....	167	120	76	66	37	14,2	10,2	6,5	5,7	3,2
Qaanaaq .....	84	70	55	39	28	24,6	21,7	18,0	12,9	9,2
Tasiilaq .....	221	281	305	318	266	19,2	23,3	24,6	25,0	21,1
Ittoqqortoormiit ...	39	27	25	21	15	22,7	15,9	15,2	13,3	10,2

Najoqputaq: Naatsorsueqqissaartaifiup kisitsisaataasivia: <http://bank.stat.gl/ARNLED3> aamma <http://bank.stat.gl/ARNLED4>  
Malugiuk. 2017-imi januaarip aallaqqaataani 66-inik ukiullit utoqqalinersiaqtalerpuit siusinnerusukkut 65-inik ukiullit utoqqalinersiaqlersartut. Taamaattumik takussutissiami suliffissaaleqisutut nalunaarsukkat 18-it 65-illu akornanni ukioqarput. Ukiuni siuliinit sulisorineqarsinnaasut 18-it 64-illu akornanni ukioqartarpuit!

Ukioqatigiaanni tamani nunaqarfinni suliffissaaleqineq illoqarfinni suliffissaaleqinermiit annertuneruvoq, takuuk titartagaq 1.4. Inuuusunnerusut akornanni nikingassut annertunerpaavoq. Nunaqarfinni inuuusuttut 25-it inorlugit ukiullit suliffissaaleqisut amerlanerpaapput.

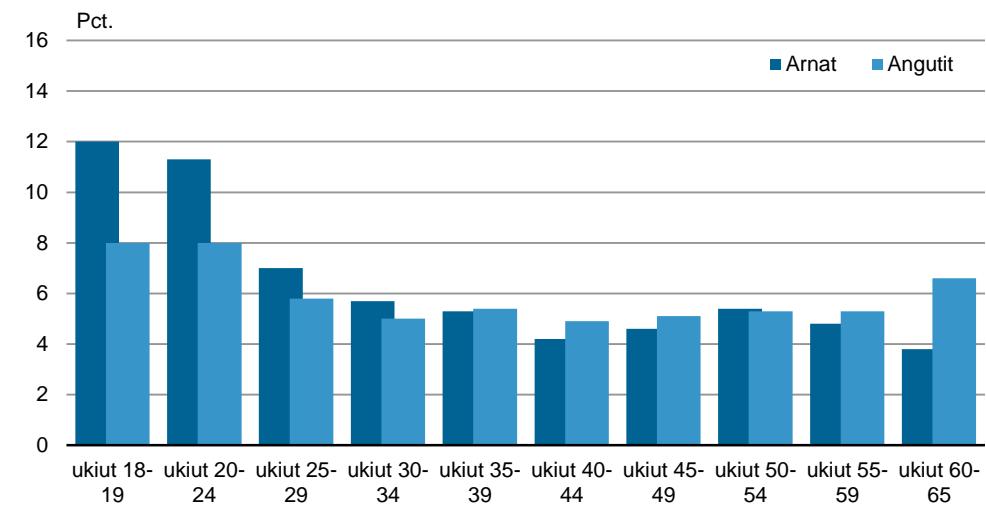
## Titartagaq 1.4 2018-imi ukioqqortussutsit najugaqarfiallu tunngavigalugit suliffissaaleqineq procentinngorlugu



Najoqputaq: Naatsorsueqqissaartaifiup kisitsisaataasivia: <http://bank.stat.gl/ARNLED4>

Arnat angutillu ukioqatigiaat akornanni suliffissaaleqineq aamma assigiinnissuteqarpoq. Arnat 30-it inorlugit ukiullit suliffissaaleqinerisa procentinngortinnerat angutinit 30-it inorlugit ukiulinnit qaffasinneruvoq, akerlianik ukioqqortunerit akornanni angutit suliffissaaleqinerat procentinngortillugu qaffasinneruvoq. 35-it 39-llu akornanni ukiulinni suaassuseq suliffissaaleqineq eqqarsaatigalugu apeqqutaanngilaq.

### **Titartagaq 1.5 2018-imni ukioqqortussutsit suaassutsillu tunngavigalugit suliffissaaleqineq procentinngorlugu**



Najooqtaq: Naatsorsueqqissaartarfip kisitsaataasivia: <http://bank.stat.gl/ARNLED4>

Suliffissaaleqinermik eqqorneqartut amerlanerpaartaat, tassa 84 pct.-ii meeqqat atuarfiannik qaffasinnerpaamik ilinniarsimasuupput, takussutissiaq 1.3 takuuuk. Piffissami 2015-imni 2018-imut meeqqat atuarfiannik qaffasinnerpaamik ilinniarsimasut suliffissaaleqinerat annikillinerpaaffiuvoq. 2018-imni meeqqat atuarfiannik qaffasinnerpaamik ilinniarsimasut suliffissaaleqinerat 9,3 pct.-iuvoq.

Ilinniarsimasuni allani suliffissaaleqineq nuna tamakkerlugu suliffissaaleqinermik 5,8 pct.-iusumit appasinneruvoq. Ilinniaqqiffiusumik ilinniarsimasut akornanni suliffissaaleqineq annikinnerpaajuvoq, 2018-imni taakku akornanni suliffissaaleqineq 0,5 pct.-ivoq.

**Takussutissiaq 1.3 Ilinniarsimasat qaffasinnerpaat tunngavigalugit suliffissaaleqineq aamma suliffissaaleqineq procentinngorlugu**

Tamakkerlugit	Suliffissaaleqineq					Suliffissaaleqineq procentinngorlugu				
	2014	2015	2016	2017	2018	2014	2015	2016	2017	2018
	Inuit					Pct.				
<b>2.754</b>	<b>2.438</b>	<b>1.971</b>	<b>1.858</b>	<b>1.582</b>	<b>10,3</b>	<b>9,1</b>	<b>7,3</b>	<b>6,8</b>	<b>5,8</b>	
Meeqqat atuarfiat .....	2.303	2.047	1.682	1.567	1.331	15,5	13,9	11,6	11,0	9,3
Ilinniarnertuunngorniarneq .....	37	40	30	32	27	3,3	3,4	2,4	2,3	1,9
Inuussutissarsiornermik ilinniarneq .....	384	324	237	238	204	5,5	4,6	3,3	3,2	2,8
- Eqqumiitsuliorneq aamma humaniora .....	13	11	9	9	7	7,9	6,5	5,3	4,9	4,1
- Inuussutissarsiorneq, allaffisorneq inatsisilerinerlu .....	70	55	43	38	34	4,4	3,4	2,6	2,2	2,0
- Ingeniorinngorniarneq, tunisassiorneq sanaartornerlu .....	104	84	55	52	42	4,9	3,9	2,6	2,4	2,0
- Nunalerineq, orpippasualerineq, aalisarneq uumasunullu nakorsaqarneq .....	28	22	16	22	16	12,2	9,2	6,3	8,4	6,3
- Peqqinissaq atugarissaarnerlu .....	69	64	43	47	40	4,6	4,3	2,9	3,0	2,5
- Kiffartuussinermi ilinniakkat .....	99	88	71	69	65	7,8	6,7	5,1	4,8	4,6
- Allat .....	1	1	1	1	1	1,6	1,1	0,9	1,1	0,6
Tunngaviusumik ilinniaqqinnerit aamma inuussutissarsiatnik ilinniaqqinnerit .....	4	3	2	2	3	2,2	1,7	1,1	0,9	1,0
Ingerlaqqiffiusumik ilinniarneq .....	26	24	20	20	18	0,7	0,6	0,5	0,5	0,5

Najooqtaq: Naatsorsueqqissaartaifiup kisitsisaataasivia: <http://bank.stat.gl/ARNLED6> aamma <http://bank.stat.gl/ARNLED7>

Malugiuk. 2017-imi januaarip aallaqqaataani 66-inik ukiullit utoqqalinersiaqartalerput siusinnerusukkut 65-inik ukiullit utoqqalinersiaqalersartut. Taamaattumik takussutissiami suliffissaaleqisutut nalunaarsukkat 18-it 65-illu akornanni ukioqarpaut. Ukiuni siuliinit sulisorieqarsinnaasut 18-it 64-illu akornanni ukioqartarput!

Suliffissaaleqinermut qaffasinnerpaamik inuussutissarsiummik ilinniarsimasat suuneri apeqqutaapput, tamanna takussutissiami 1.3-mi erserpoq. Assersuutigalugu 2018-imi *Nunalerineq, orpippasualerineq, aalisarneq uumasunullu nakorsaqarnermik* qaffasinnerpaamik ilinniarsimasut (ass. aalisartunut ikiortit aamma qalulerisut) 6,3 pct.-ii suliffissaaleqisimapput, qaffasinnerpaamik *Kiffartuussinermi ilinniarsimasut* (ass. terminalini sulisut aamma igasut) 4,6 pct.-it suliffissaaleqisimasut. 2017-imut sanilliullugu *Nunalerineq, orpippasualerineq, aalisarneq uumasunullu nakorsaqarnermik* qaffasinnerpaamik ilinniarsimasut akornanni suliffissaleqineq 2,1 procentpointinik 2018-imi apparsimavoq, *Kiffartuussinermi ilinniarsimasut* akornanni suliffissaaleqineq 0,2-imik procentpointimik 2018-imi apparsimasoq.

2018-imi inuussutissarsiornermik ilinniarsimasut akornanni suliffissaaleqisut *allanik* ilinniarsimasut (ass. IT-mik aqutsinermik ilinniagallit) ikinnerpaapput 0,6 pct.-iullutik. *Inuussutissarsiorneq, allaffisorneq inatsisilerinerlu* pillugit ilinniagaqarsimasut (assersuutigalugu allaffimmuit assistentit aamma niuertarinni sulisutut ilinniarsimasut) akornanni suliffissaaleqineq aamma Ingeniøritut ilisimatusarneq, sanaartorneq aamma illussanik sanaartorneq 2,0 pct.-iulluni appasippoq.

Inuussutissarsiummik ilinniagaqarsimasut akornanni *Kiffartuussinermik* ilinniagaqarsimasut suliffissaaleqisut amerlanerpaapput, 2018-imi agquaqatigiisillugu kiffartuussinermik ilinniagaqarsimasut 65-it suliffissaaleqisarsimapput. Taakku inuussutissarsiummik qaffasinnerpaamik ilinniagaqarsimasut akornanni pingajorarterutingajaapput.

Takussutissiami 1.4-mi takuneqarsinnaavoq 2018-imi minnerpaamik qaamat ataaseq 5.246-t suliffissaaleqisimasut. Taakku agguaqatigiissillugu qaammammut suliffissaaleqisunit 1.582-iqusunit pingasoriaammik amerlanerupput, takuuk takussutissiaq 1.3. Takussutissiami takuneqarsinnaavoq 2018-imi suliffissaaleqisunit 62,6 pct.-it sivisunerpaaamik qaammatini pingasuni suliffissaaleqisimasut, 8,0 pct.-it qaammatini 10-12-ini suliffissaaleqisimasutut nalunaarutigineqarsimasut.

### **Takussutissiaq 1.4 2018-imi suaassutsit, najugaqarfiit aamma qaammatit suliffissaaleqiffiusut tunngavigalugit suliffissaaleqineq**

Minnerpaamik qaamat ataaseq	Qaammatit suliffissaaleqiffiusut				
	1-3 qaammatit	4-6 qaammatit	7-9 qaammatit	10-12 qaammatit	
Najugaqarfiit tamakkerlugit					
<b>Tamakkerlugit</b>	<b>5.246</b>	<b>3.284</b>	<b>1.069</b>	<b>474</b>	<b>419</b>
Angutit .....	2.713	1.649	574	261	229
Arnat .....	2.533	1.635	495	213	190
Illoqarfinni					
<b>Tamakkerlugit</b>	<b>4.247</b>	<b>2.647</b>	<b>874</b>	<b>391</b>	<b>335</b>
Angutit .....	2.269	1.366	484	225	194
Arnat .....	1.978	1.281	390	166	141
Nunaqarfinni il.il.					
<b>Tamakkerlugit</b>	<b>999</b>	<b>637</b>	<b>195</b>	<b>83</b>	<b>84</b>
Angutit .....	444	283	90	36	35
Arnat .....	555	354	105	47	49

Najoqtaq: Naatsorsueqqissaartarfiup kisitsisaataasivia: <http://bank.stat.gl/ARNLED5>

## **2. Sulisorineqarsinnaasut**

Sulisorineqarsinnaasut tassaapput najugaqavissut ukiui sulinissamut naleqquuttut, 18-it 65-illu (2018-imi) akornanni ukiullit, taakku suliffeqarput imaluunniit suliffissaaleqisuupput. 2018-imi agguaqatigiissillugu qaammammut sulisorineqarsinnaasut 27.231-upput, taakkunanna 25.649-t sulipput 1.582-illu suliffissaaleqisutut nalunaarutigineqarsimallutik. Najugaqavissut ukiui sulinissamut naleqquuttut katillugit 36.520-usimapput taakkunanna 9.289-it sulisorineqarsinnaasimanngillat, taakku innuttaasut 18-it 65-illu akornanni ukiullit sisamatarterutigingajarilluinarpaaat, takussutissiaq 2.1. takuuk.

## Takussutissiaq 2.1 2018-imi distriktini sulisorineqarsinnaasut

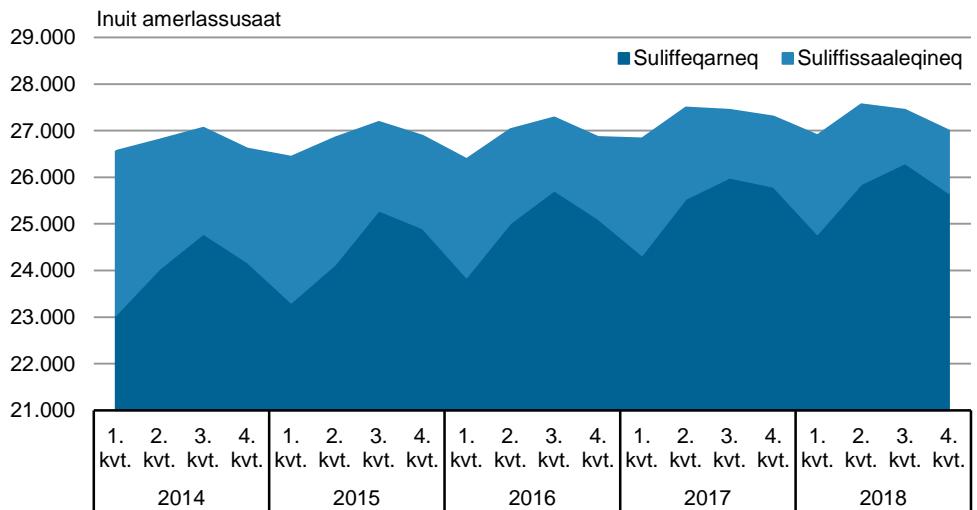
	Sulisorineqarsinnaasut			Sulisorineqar-	Kalaallit
	Katillugit	Suliffeqarneq	Suliffissaaleqineq	sinnanaangitsut	Nunaanni najugaqavissut katillugit
	Inuit				
<b>Nuna</b>					
<b>tamakkerlugu<sup>1</sup></b>	<b>27.231</b>	<b>25.649</b>	<b>1.582</b>	<b>9.289</b>	<b>36.520</b>
Nanortalik .....	712	594	118	337	1.049
Qaqortoq .....	1.511	1.383	128	515	2.026
Narsaq .....	736	654	82	302	1.038
Paamiut .....	656	588	68	270	926
Nuuk .....	9.652	9.334	318	2.652	12.304
Maniitsoq .....	1.614	1.507	107	486	2.100
Sisimiut .....	3.058	2.946	112	907	3.965
Kangaatsiaq .....	536	463	73	252	788
Aasiaat .....	1.454	1.370	84	680	2.134
Qasigiannguit .....	562	536	426	161	723
Ilulissat .....	2.307	2.239	68	870	3.177
Qeqertarsuaq .....	391	373	18	153	544
Uummannaq .....	1.101	1.068	33	394	1.495
Upernivik .....	1.166	1.129	37	545	1.711
Qaanaaq .....	306	278	28	174	480
Tasiilaq .....	1.258	992	266	497	1.755
Ittoqqortoormiit .....	147	132	15	78	225

Najoqputaq: Naatsorsueqqissaartarfuiup kisitsisaataasivia: <http://bank.stat.gl/ARNSTK1>

Nassuaat: 1) Kommunit avataanniiittut Nuna tamakkerlugumut ilanngunneqarput.

Titartakkami 2.1-imi takuneqarsinnaavoq 2014-imiit 2018-imut sulisorineqarsinnaasut ukununnga immikkoortillugit *sulisut* aamma *suliffissaaleqisut*. Sulisorineqarsinnaasut sulisunit aamma suliffissaaleqisunit amerlaqatigiaannerunerat malunnarpooq. Kisianni aasaanerani sulisut assigalugit sulisorineqarsinnaasut amerlanerusrasput. Piffissami 2014-imiit 2018-imut 3. kvartalimi sulisorineqarsinnaasut amerlanerpaanngortarput, 1. kvartalimut sanilliullugit 500-900-inik amerlanerusrasput, 1. kvartalimi sulisinnaasut ikinnerpaasarput. 2017-imi aamma 2018-imi 2. Kvartalimi sulisorineqarsinnaasut amerlanerpaajupput. Paatsoortoqannginniassamat maluginiaqquneqarpoq titartaagaq 21.000-init aallartittoq, arealimilu sulisorineqarsinnaasut aamma suliffissaaleqineq imminnut ataqatigiinnerat pineqanngimmata.

## **Titartagaq 2.1 Sulisorineqarsinnaasut**

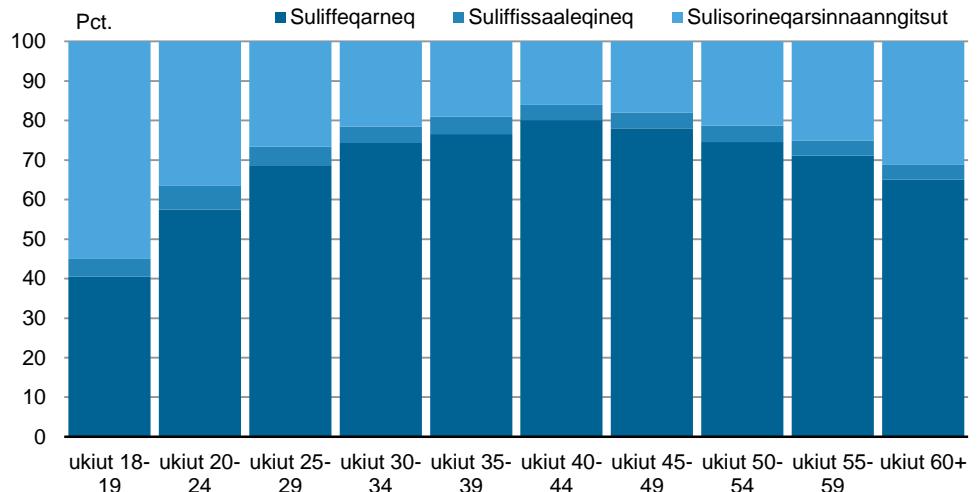


Najooqputaq: Naatsorsueqqissaartarfipu kisitsisaataasivia: <http://bank.stat.gl/ARNSTK1>

Malugiuk. 2017-imni januaariap aallaqqaataani 66-inik ukiullit utoqqalinersiaqtalerput siusinnerusukkut 65-inik ukiullit utoqqalinersiaqalersartut. Taamaattumik 2017 aallarnerfigalugu sulisorineqarsinnaasut 18-it 65-illu akornanni ukioqartalerput. Ukiuni siuliinit sulisorineqarsinnaasut 18-it 64-illu akornanni ukioqartarpalut!

Sulisorineqarsinnaasut ukioqatigiaannut immikkoortillugit erserpoq 30-it 54-illu akornanni ukiullit sulisorineqarsinnaasut amerlanersaasut, titartagaq 2.2. takuuuk. 30-it 54-illu akornanni ukiullit sulisorineqarsinnaanngitsut ikinnerpaapput. 2018-imni najugaqvavissut 30-it 54-illu akornanni ukiullit 81 pct.-it sulisorineqarsinnaasimapput.

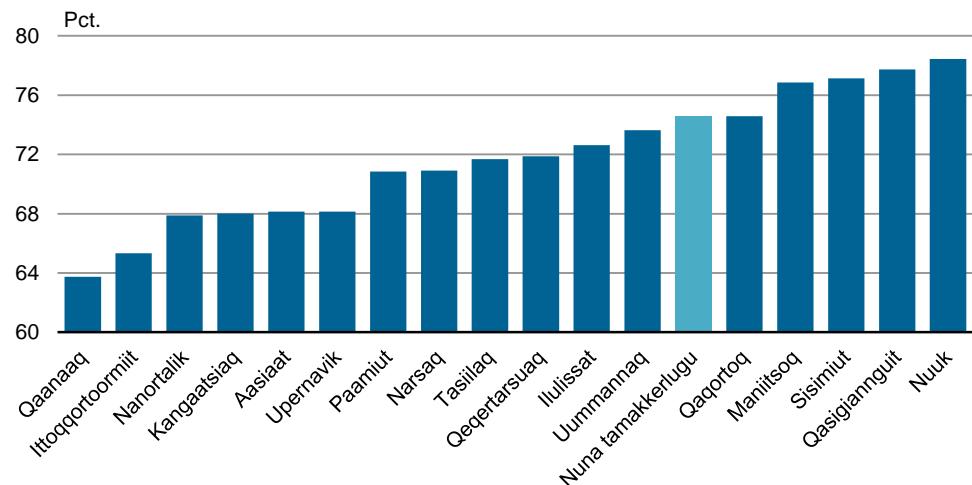
## **Titartagaq 2.2 2018-imni ukioqqortussutsini assigiinngitsuni sulisorineqarsinnaasut amerlassusii**



Najooqputaq: Naatsorsueqqissaartarfipu kisitsisaataasivia: <http://bank.stat.gl/ARNSTK1>

Sulisorineqarsinnaasut ukiui sulinissamut naleqquttut amerlassusaat distrik-tini assigiinngiaarput, titartagaq 2.3 takuuuk. 2018-imni Nuummi sulisorineqarsinnaasut 18-it 65-illu akornanni ukiullit 78,4 pct.-iusimasut Qaanaap distriktiani 63,8 pct.-iusimasut. Nuna tamakkerlugu innuttaasut akornanni sulisorineqarsinnaasut 74,6 pct.-iusimasut.

### **Titartagaq 2.3 2018-imi distriktini sulisorineqarsinnaasut amerlassusii**

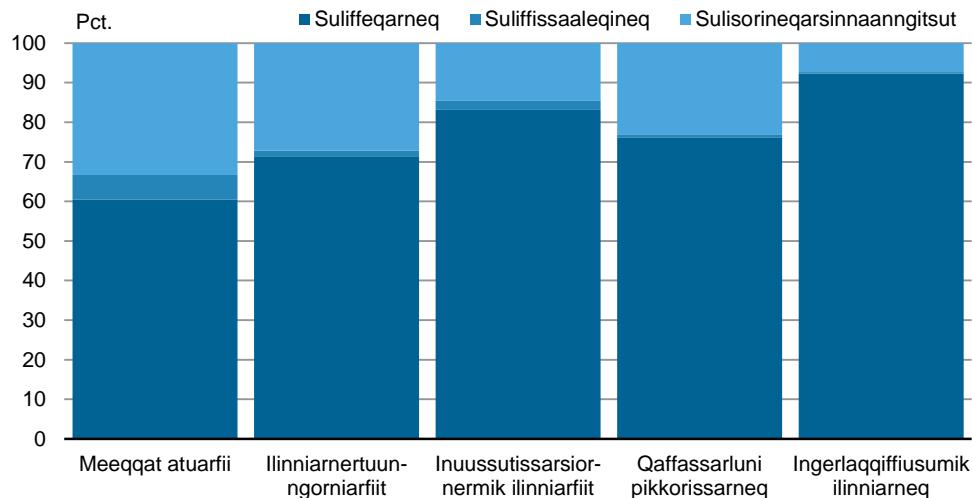


Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfuiup kisitsisaataasivia: <http://bank.stat.gl/ARDSTK1>

Sulisorineqarsinnaasut ilinniarsimassusaat apeqqutaasorujussuuvoq. Ilinniarsimasaq qaffakkiartortillugu sulisorineqarsinnaaneq qaffakkiartortarpoq, titartagaq 2.4 aamma takussutissiaq 2.2. takukkit.

2018-imi ukiui sulinissamut naleqquttut *ingerlaqqiffiusumik ilinniarsimasut* 92 pct.-iupput innuttaasullu *inuussutissarsiornermik ilinniarsimasut* 83 pct.-iullutik. Akerlianik *meeqqat atuarfianni ilinniarsimasut* 61 pct.-ii sulisorineqarsinnaapput. Innuttaasut akornanni sulisinnaasut akornanni ukiullit qaffasinnerpaamik *ilinniarnertuunngorsimasut* aamma *qaffassarlutik pikkorissarimasut* 71 pct.-iullutillu 76 pct.-iupput.

### **Titartagaq 2.4 2018-imi ilinniarsimasat qaffasinnerpaat tunngavigalugit sulisorineqarsinnaasut amerlassusii**



Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfuiup kisitsisaataasivia: <http://bank.stat.gl/ARNSTK2>

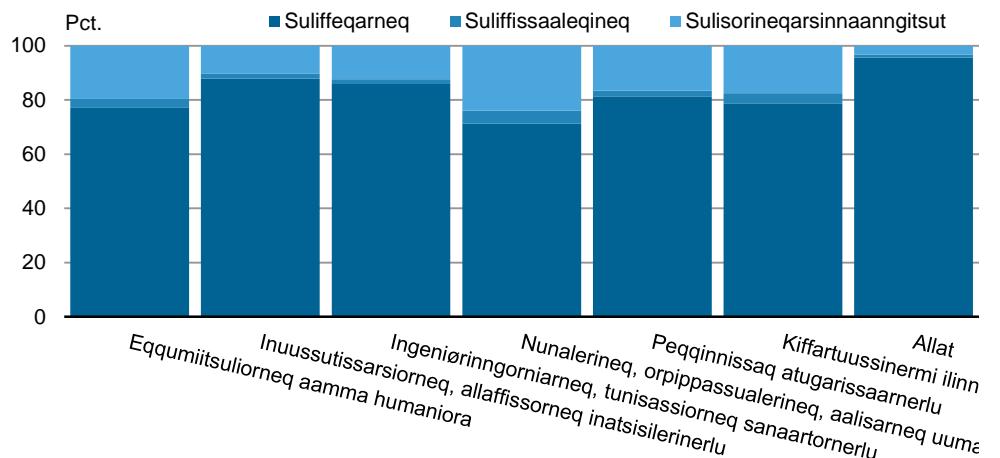
	Sulisorineqarsinnaasut			Kalaallit Nunaanni Sulisorineqarsi nnaanngitsut najugaqavissut katillugit
	Katillugit	Suliffeqarneq	Suliffissaaleqineq	
	Inuit			
<b>Katillugit .....</b>	<b>27.231</b>	<b>25.649</b>	<b>1.582</b>	<b>9.289</b>
Meeqqat atuarfii .....	14.329	12.998	1.331	7.151
Ilinniarnertuunngorniarfiit .....	1.381	1.354	27	515
Inuussutissarsiornermik ilinniarfittatillugit .....	7.288	7.084	204	1.232
- Eqqumiutsuliorneq aamma humaniora .....	168	161	7	41
- Inuussutissorsorneq, allaffissorneq inatsisilerinerlu .....	1.655	1.621	34	191
- Ingeniørinngorniarneq, tunissorsorneq sanaartornerlu .....	2.127	2.085	42	301
- Nunalerineq, orpippassualerineq, aalisarneq uumasunullu nakorsaqarneq .....	254	238	16	80
- Peqqinnissaq atugarissaarnerlu .....	1.570	1.530	40	312
- Kiffartuussinermi ilinniakkat .....	1.428	1.363	65	303
- Allat .....	87	86	1	3
Qaffassarluni pikkorissarneq .....	254	251	3	76
Ingerlaqqiffiusumik ilinniarneq .....	3.981	3.963	18	313
				4.294

Najoqputaq: Naatsorsueqqissaartarfuiq kisitsisaataasivia: <http://bank.stat.gl/ARNSTK2>

2018-imi agguaqatigiissillugu qaammammut sulisorineqarsinnaasut 27.231-t akornanni 7.288-it inuussutissarsiummik ilinniagaqarsimapput. Taamaasil-luni Inuussutissarsiummik ilinniarsimasut meeqqat atuarfianni ilinniarsima-sunit qaffasinnerusumik ilinniarsimasuni amerlanerpaapput. Titartakkami 2.5-imi sulisorineqarsinnaasut akornanni ilinniarsimasut sunik ilinniarsima-suuneri takuneqarsinnaavoq.

2018-imi inuussutissarsiummik ilinniarsimasut akornanni *Nunalerineq, orpippassualerineq, aalisarneq uumasunullu nakorsaqarnermik ilinniarsimasut* (ass. aalisartunut ikiortit aamma qalulerisut) 24 pct.-ingajaat sulisorineqarsin-naasimanngillat. Inuussutissarsiummik *Allamik ilinniarsimasut* (ass. IT-mik aqutsinermik ilinniagallit) akerlianik 3,3 pct.-it sulisorineqarsinnaasimanngil-lat. Takussutissiaq 2.2 malillugu *Allamik ilinniagallit ikipput*, 2018-imi taamaallaat 90-iupput.

## **Titartagaq 2.5 2018-imi inuussutissarsiummik ilinniarsimasat tunngavigalugit sulisorineqarsinnaasut amerlassusii**



Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfíup kisitsaataasivia: <http://bank.stat.gl/ARNSTK2>

### **3.Kisitsisitigut paasissutissat pillugit**

#### **3.1 Tunuliaqtit**

Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfimmit 2012-mi suliffissaaleqineq pillugu paasissutissat nutarsarneqarput annertuumik, FN-ip suleqatigiissitaata The International Labour Organisationip (ILO) innersuussutai tunngavigalugit suliarineqarluni. Taamaaqataanillu suliffeqarnermi pissutsit pillugit paasissutissat suliffeqarneq pillugu paasissutissat nutarterneqarnerisa assinganik Naatsorsueqqissaartarfik nutarterivoq. Paasissutissanik nutarterinerup kinguneraa suliffeqarfernermi pissutsit pillugit paasissutissat nunat assiginngitsut akornanni periaatsit malillugit pitsaassusillit ataqatigiissumillu suliat piulernerat. Kisitsisitigut paasissutissat suliffeqarneq aamma suliffissaaleqineq atorlugit sulisorineqarsinnaasut pillugit kisitsisitigut paasissutissat suliarineqarput, sulisorineqarsinnaasut pillugit kisitsisitigut paasissutissat ILO'mit maleruaqquneqartut aamma tunngavigalugit suliarineqarput.

Kisitsisitigut paasissutissat Naatsorsueqqissaartarfip qaammatip naasup qiteqqunnerata missaani saqqummiuttaqaaannut suliffissarsiortutut nalunaarsukkanut taputartuunneqassanngillat. Suliffissarsiortutulli nalunaarsukkat suliffissaaleqisut qanoq ineriertorsinnaanerinut assersuutitut atorneqarsinnaapput. Suliffissarsiortutulli nalunaarsukkat suliffissaaleqisut pillugit kisitsisitigut paasissutissatuulli nalilersorneqarsimanngillat nunanilu tamalaani suleriaaseq malillugu suliarineqarsimanatik.

#### **Takussutissiaq 3.1 2014-imuit 2018-imut suliffissarsiortutut nalunaarsukkat aamma suliffissaaleqineq**

	Agguaqatigiissillugu qaammammut inuit				
	2014	2015	2016	2017	2018
Suliffissarsiortutut nalunaarsukkat .....	3.761	3.456	2.908	2.767	2.317
- Najugaqavissuuungitsut .....	77	69	75	58	45
- Qaammammi pineqartumi suliffeqartut ..	930	949	862	851	690
Suliffissaaleqisut .....	2.754	2.438	1.971	1.858	1.582

Najoqqutat: Naatsorsueqqissaartarfik aamma Naatsorsueqqissaartarfip kisitsisaataasivia: <http://bank.stat.gl/ARNLED1> aamma <http://bank.stat.gl/ARNLED3>

Malugiuk. 2017-imu januaariip aallaqaataani 66-inik ukiullit utoqqalinersiaqtalerpuit siusinnerusukkut 65-inik ukiullit utoqqalinersiaqalersartut. Taamaattumik 2017-imu takussutissiami suliffissaaleqisut aamma sulisut 18-it 65-illu akornanni ukioqarput. Ukiuni siuliinit sulisorineqarsinnaasut 18-it 64-illu akornanni ukioqartarpuit!

#### **3.2 Najoqqutat**

Suliffissaaleqineq pillugu kisitsisitigut paasissutissanut qaammatikkaartumik kommuninut suliffissarsiortutut suliffissarsiortutut nalunaarsukkanut najoqqutat assigalugit. Suliffissarsiortluni saaffiginnerit amerlanerpaartaat kommunit allaffissorlutik ataatsimoorlutik atortagaannut Winformatik-imut nalunaarsorneqartarpuit. Qaammatit tamaasa Winformatik-imut kommunit ataa-siakaat pillugit suliffissarsiortluk saaffiginnissimasunut paasissutissanik Naatsorsueqqissaartarfik pisarpoq.

Illoqarfinni ataasiakkaani saaffiginnissutit Winformatik-imut ingerlaavartumik nalunaarutigineqarneq ajorput. Naatsorsueqqissaartarfik nunaqarfinnut nalunaarutiginissimanngitsunut paassisutissanik piniarluni saaffiginnittarpoq, taakkulu paassisutissat suliffissaaleqisutut nalunaarsukkanut suliffissaaleqisunullu kisitsisitigut paassisutissanut ilanngunneqartarput.

ILO-mi maleruagassanut ilaavoq, piffissami inuk sulisimasutut nalunaarutigineqarsimaguni suliffissaaleqisutut nalunaarutigineqassanngitsoq! Taamaattumik Naatsorsueqqissaartarfip suliffeqarneq pillugu nalunaarsuutan ni suliffissarsiortut qaammatip ingerlanerani sulisimasut piiarneqartarput. Suliffeqarneq pillugu nalunaarsuutit atorlugit sulisorineqarsinnaasut aamma naatsorsorneqartarput, sulisorineqarsinnaasut tassaapput sulisut aamma suliffissaaleqisut. Nammineerluni nalunaarsukkat suliffeqarneq pillugu nalunaarsuutinut atorneqartarput, nammineerluni nalunaarsukkat tassaagajuttarput paassisutissat pigineqartut nutaanerpaartaat. Suliffissaaleqineq pillugu paassisutissat kingusissukkut aatsaat saqqummiunneqartarnerinut tamanna pissutaanerpaavoq.

Sulisorineqarsinnaasut aamma suliffissaaleqineq pillugu paassisutissat taamaallaat suliarineqarput Kalaallit Nunaanni najugaqvissut ukiui sulinissamut naleqquttut tunngavigalugit, Naatsorsueqqissaartarfimmi innuttaasunut nalunaarsuut atorlugu suliarineqarput. Innuttaasut nalunaarsuut atorlugu inuit najugaqarfii suaassusiilu sulisorineqarsinnaasunut suliffissaaleqisunullu aamma atorneqarput. 2017-imi januarip aallaqqataani 66-inik ukiullit utoqqalinersiaqartalerput siusinnerusukkut 65-inik ukiullit utoqqalinersiaqalersarput. Taamaattumik takussutissiami 2017-imi takussutissiami suliffissaaleqisutut nalunaarsukkat 18-it 65-illu akornanni ukioqarput. Ukiuni siuliinit ukiuni sulinissamut naleqquttut 18-it 64-illu akornanni ukioqartarput.

Ilinniarsimassuseq pillugu kisitsisitigut paassisutissanut Naatsorsueqqissaartarfimmi ilinniarsimasat qaffasinnerpaat pilligit nalunaarsuutit (HFU) tunngavigineqartarput, taakku ukiup naanerani nalunaorsorneqartarput. Ilinniarsimassutsinut immikkoortiterinerit ISCED11-uddannelsesnomenklatur atorlugu suliarineqartarput. ISCED11-uddannelsesnomenklaturi ilinniakkanut qaffasissutsinut tallimanut immikkoortinnejartapoq meeqqat atuarfiat appasinnerpaalluni ingerlaqqiffiusumik ilinniarneq qaffasinnerpaaluni. Inusutissarsiuutnik ilinniarsimasut arfineq marlunnut immikkoortinnejartarput. Ilinniarsimasanut assersuutit Naatsorsueqqissaartarfip nittartagaanut [www.stat.gl](http://www.stat.gl)-imut pdf-fiilinngorlugit Suliffeqarnermi pissutsit ammarlugit aaneqarsinnaapput. Ilinniarsimassuseq pillugu naatsorsuinermeri periutsit atorneqartut pilligit paasisaqarnerorusuttut innuttaasut ilinniarsimassusaat pillugu saqqummersitami kingullermi immikkoortoq periaaseq innersuussutigineqarpoq.

### **3.3 Periaaseq**

ILO-p naatsorsueqqissaarnermut allaffianit periutsit nassuaasierneqarlutillu maleruagassiorneqarsimasut tunngavinerullugit nalunaarsuisoqarpoq. Paa-

sissutissat pigineqartut apeqqutaallutik nunani tamalaani periutsit malinnejartarput.

### **3.3.1 ILO-mit suliffissaaleqineq pillugu nassuaat**

ILO-mit suliffissaaleqineq pillugu nassuaat pingasunik pinngitsoorani atut-tussanik piumasaqaatitaqarpoq. Nassuaat malillugu piffissami pineqartumi suliffissaaleqisoq tassaavoq:

Suliffeqanngitsoq  
Suliffissarsiortoq  
Sulilernissamut piareeqqasoq

Piffissap suliffissarsiortiusup sivisussusaa nassuiardeqanngilaq, kisianni innersuussutigineqarpoq piffissaq sivikitsuussasoq, assersuutigalugu ulloq ataaseq imaluunniit sapaatip akunnera ataaseq. ILO-mit aamma innersuussutigineqarpoq sulisorineqarsinnaasut nunami naatsorsuiffiusumi pissutsit apeqqutaa-tillugit ukiui appasinnerpaaffeqassasut, suliffissaaleqisut sulisorineqarsinnaa-sunut ilaapput.

### **3.3.2 Naatsorsueqqissaartaarfimmit suliffissaaleqineq pillugu nassuaat**

Innuttaasut suliffissarsiussisarf Finnut suliffissarsiortutut nalunaarsimasut Kalaallit Nunaanni suliffissaaleqineq pillugu paasissutissanut tunngavigine-qarput. Qulaani allassimasup ersersippaa ILO-mit nassuaat malillugu sulif-fissarsiorsimaneq suliffissaaleqisutut isigineqarnissamut naammanngitsoq. Kisitsisit paasissutissat tunngavigalugit piffissap pineqartup sivikinnerpaaf-fissaa qaammat ataasiuvoq, tamanna ILO-mi piffissamit pineqartumit sivi-kinnerujussuuvoq. Kisitsisit paasissutissat tunngavigalugit aamma ILO-mi maleruagassat sapinnisaq tamaat malinniarlugit Naatsorsueqqissaartaarfimmit aalajangiunneqarpoq suliffissaaqisoq qaammat ataaseq suliffissaale-qisimassasoq. Inuk suliffissaaleqisuuussaaq:

Suliffissarsiussisarfimmut suliffissarsiortutut nalunaarsimaguni aamma  
Qaammammi pineqartumi suliffeqarnermut nalunaarsuiffimmut  
sulisimasutut nalunaarutigineqarsimanngikkuni.

Kalaallit Nunaanni najugaqavissunut sulisorineqarsinnaasunut suliffissaaleqi-sunullu paasissutissat ukununnga tunngasut misisoqqissaarneqarput assigiis-saartumillu itisiliiffigineqarlutik; innuttaasut inuttut inissismaffii aalajanger-simasut kiisalu sumiiffinni aalajangersimasuni najugaqarfiit. Tassani pine-qarput innuttaasut ukiup naatsorsuiffiusup aallartinnerani aamma naanerani Kalaallit Nunaanni najugaqarsimasut.

Taakku saniatigut paasissutissanut ilaapput inuit ukiui sulinissamut naleq-guttut, 2017-imut 2018-imut 18-init 65-inut ukiullit aamma 2010-mit 2016-

imut 18-it 64-illu akornanni ukiullit, 2017-imi januaarip aallaqqaataani 66-inik ukiullit utoqqalinersiaqartalermata siusinnerusukkut 65-inik ukiullit utoqqalinersiaqalersarlutik, sulinissamut ukioqqortussuseq utoqqalinersiaqlernissamut naleqqussarneqarpoq. Suliffissarsiuussisarfinnut suliffissarsiorlutik nalunaarsukkat 18-it inorlugit ukiullit akuttuaallaarnerat pissutaalluni 18-inik ukiulinnit aallartinneqarput. 65-it sinnerlugit ukiulinni tamanna aamma atuuppoq. Taamatut ukiullit sulinngikkallarnermut utaqqiisaagallartumik isertitanut taarsiissutaasunik ikiorsiissutinik pisinnaannginnerat, suliffissarsior tutut nalunaartannginnerinut pissutaasimassaaq. Kisitsisitigut paasissutissanut tunngavigneqartut taamatut ukiulinnut tamakkiisumik paasissutissanik peqannginnera pissutigalugu, taakku ilanngunneqanngillat.

### **3.3.3 Sulisorineqarsinnaasut pillugit nassuaat**

ILO-p nassuaataa malillugu sulisorineqarsinnaasut tassaapput innuttaasut sulisut aamma suliffissaaleqisut. Naatsorsueqqissaartarfiup nassuaataa malillugu sulisorineqarsinnaasut tassaapput Kalaallit Nunaanni najugaqavissut sulisorineqarsinnaasut qaammammi pineqartumi sulisimasutut nalunaarutigineqarsimasut imaluunniit suliffissarsior tutut pillugit nalunaarsuiffimmut nalunaarutigineqarsimasut. Suliffissaaleqineq pillugu kisitsisitigut paasissutissat assigalugit sulisorineqarsinnaasut 2017-imik 18-iniit 65-inik ukioqarput 2010-miillu 2016-imut 18-iniit 64-inut ukioqarlutik.

### **3.3.4 Nunaqqatigiinnut paasissutissat**

Suliffissaaleqinermut nalunaarsuiffik aamma sulisorineqarsinnaasunik nalunaarsuiffik suliffeqarnermut pissutsinut paasissutissanik aamma nunaqqatigiinnut tunngasunik paasissutissanik imaqarpoq. Paasissutissat pigineqartut tassaapput; inuit ukiui, suaassusaat najugaqarfigisaallu, taakku Naatsorsueqqissaartarfiup ukiup naanerani innuttaasunut nalunaarsuutaanit pissarsiarineqartarput. Najugaqarfinni suliffissaaleqisut aamma sulisorineqarsinnaasut tunngavigalugit takuneqarsinnaavoq ukiup naanerani inuit sumi najugaqarsimanersut, ukiup ingerlanerani inuk allami najugaqalersimasinnaammat imaanngilaq ukioq naallugu nunaqarfimmi/illoqarfimmi ataatsimi suliffissarsiorsimassasoq imaluunniit sulisimassasoq.

## **3.4 Najoqqutassatut nalorninaateqarsinnaasut**

Suliffissaaleqineq pillugu kisitsisitigut paasissutissanut najoqqutat ilaatigut nalorninaateqarsinnaasut arlaqarput, ingammik ILO-p nassuaataanit allaane-rusut imaluunniit paasissutissanut tunngavigneqartut eqqarsaatigalugit. Najoqqutassat nalorninaateqartut pingaarutillit uani eqqartorneqassapput.

ILO-mi nassuaat malillugu suliffissaaleqisunik, suliffissarsiuussisarfinnut nalunaarneq ajortunik peqarsimassaaq. Inuit sulinngikkallarnermut utaqqiisaagallartumik isertitanut taarsiissutaasunik ikiorsiissutinik pisinnaanngitsut suliffissarsior tutut nalunaartarsimannginnissaat ilimanarpoq.

Inuit ilaat pimoorussillutik suliffissarsiortutut ingerlaannaq sulilernissamut periarfissaqanngikkaluarlutik nalunaarsimasarput. Ilaatigut qaffassarlutik pikkorissartut taamaaliortarput.

Suliffissarsiortut ilaat sulilernissaminut piareersimanngikkallartutut naliler-neqartarput, taakku ILO-p nassuaataa malillugu suliffissaleqisutut taaneqarsinnaanngillat, tassunga tunngasoq immikkoortoq 3.3.1. takuuk. Suliffissarsiortup sulinernissamut piareersimanera sumiiffinni suliffissariuussisarfinnit nalilerneqartarpoq, naliliinerit tunngavigalugit sulilernissamut piareersimasutsinut pingasunut immikkoortinnejartarput.

Sulilernissamut piareersimassutsinut immikkoortiternerit assigiinngitsorujus-suussinnaammata suliffissaaleqineq pillugu paasissutissanut atorneqanngikkallarput.

Ilanngullugu oqaatigineqassaaq suliffissariuussisarfiit assigiinngitsunik suliffissarsiortunik nalunaarsuisarsiminaannerat ilimanarmat. Sumiiffinni suliffissariuussisarfinni nalunaarsueriaaseq apeqqutaalluni suliffissaaleqineq assigiinngisitaarsinnaavoq.

Piffissap ingerlanerani suliffissariuussisarfinni nalunaarsueriaaseq aamma allanngorsimasinnaavoq. Kommunini suliffissariuussisarfinni nalunaarsueriaatsip assigiissaarneqarneranik imaluunniit sulisut nikerarnerinik tamanna pissuteqarsinnaavoq.

Suliffissarsiortutut qarasaasihamut nalunaarsuutit ikkusuunneqartartput, taa-maasillutik paasissutissat elektroniskimik suliarineqarsinnaalersarlutik. Immersuineq najoqqutassanut nalorninaateqalersitsisinnaasut aamma ilagivaat, kisianni tamanna annikitsuinnaavoq.

Suliffeqarnermut, innuttaasunut aamma ilinniartitaanermut nalunaarsuutit, tassa nalunaarsuutit atorneqartut nalorninaateqarsimagunik suliffissaaleqinermut aamma sulisorineqarsinnaasut pillugit nalunaarsuutinut nalorninaataat ingerlaqqissapput.

ILO-mit innersuussutigineqartoq piffissaq misissuiffigineqartoq sivikissasoq, assersuutigalugu ulloq ataaseq imaluunniit sapaatip akunnera. ILO-mi innersuussutit malillugit qaammat ataaseq sivisuutut oqaatigineqarsinnaavoq.

---

Ilisarnaatinut nassuaatit  
... Paassisutissat pigineqanngillat  
.. Paassisutissat tatiginangitsut ilisarinnilersitsisinhaasulluunniit  
. Kisitsitaqarsinnaanngitsut  
0 Affaanit mikinerusut  
- Nul  
\* Kisitsisaagallartut imaluunniit missingersuut

Saaffissaq  
Lene Baunbæk  
E-mail: LEBA@stat.gl

Suliffeqarnermi pissutsit

Naatsorsueqqissaartarfik  
Postboks 1025 · 3900 Nuuk  
Oqar.: +299 34 57 70 · Fax: +299 34 57 90  
www.stat.gl · e-mail: [stat@stat.gl](mailto:stat@stat.gl)

---

